

LITERATURA A ELEKTRONICKÉ ZDROJE

LITERATURA

- Abbott, P.; Wallace, C.; Beck, M. 2006. Chernobyl: Living with Risk and Uncertainty. *Health, Risk & Society* 8, 2: 105–121.
- Äbilqasimov, E. 1993. Qazaqtiñ haliq meditsinasi. In: Berdimuratov, J. (ed.). *Qazaqstanniñ haliq emşileri*. Almati: Atamura, 3–20. Cit. dle Grzywacz, Z. 2010: 43.
- Agmon, M. et al. 2016. The Person in the Disabled Body: a Perspective on Culture and Personhood from the Margins. *International Journal for Equity in Health* 15, 147.
- Akishev, A. 1980. O Kul'te ,dodzdevogo kamnya' (dzada, yada). *Problemy izucheniya i ochrany pamyatnikov kultury Kazakhstana*. Alma-Ata: Nauka, 204–208. Cit. dle Mustafina, R. M. 2015.
- Alexijevičová, S. 2017. *Modlitba za Černobyl: Kronika budoucnosti*. Příbram: Pistorius & Olšanská.
- Alves, R.; Rosa, I. 2007. Biodiversity, Traditional Medicine and Public Health: Where Do They Meet? *Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine* 3, 14.
- Andreev, E. et al. 2008. An Investigation of the Growing Number of Deaths of Unidentified People in Russia. *European Journal of Public Health* 18, 3: 252–257.
- Apokalypsa neboli Zjevení svatého Jana (Zj 8, 10–11). 2009. In: *Bible: překlad 21. století*. Praha: Biblion.
- Assad, T. 1993. *Genealogie of Religion: Discipline and Reasons of Power in Christianity and Islam*. Baltimore & London: Johns Hopkins University Press. Cit. dle Bowie, F. 2008.
- Auerhan, J. 1920. *České osady na Volyni, na Krymu a na Kavkaze*. Praha: Ant. Hajn.
- Baer, H. A.; Singer, M.; Johnson, J. H. (eds). 1986. Towards a Critical Medical Anthropology. *Social Science and Medicine* 23, 2: 95–98.
- Baer, H. A.; Singer, M.; Susser, I. 2003. *Medical Anthropology and the World System: A Critical Approach* (2nd ed.). Westport, CT: Bergin and Garvey.
- Baran, I. 2006. Činnost politických stran na československém Těšínsku v roce 1938 I.–III. část. *Těšínsko* 49, 2–4: 15–22, 9–18, 16–26.

- Basilov, V. N. 1992. *Shamanism of the Peoples of Central Asia and Kazakhstan*. Moskva: Nauka.
- Beck, U. 1987. The Anthropological Shock: Chernobyl and the Contours of a Risk Society. *Berkeley Journal of Sociology* 32: 153–165.
- Beranská, V. 2010. *Šamanská jurta: alternativní přístup ke zdraví a rituály jižní Sibíře v českém prostředí*. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni: Fakulta filozofická, Katedra antropologických a historických věd.
- Beranská, V. 2011. Komplementární (lidová) léčba u přesídlených krajanů z Ukrajiny a Kazachstánu. In: Iljuk, B. (ed.) *Identita migrantů z východní Evropy a jejich integrace v českém prostředí*. Hradec Králové: Gaudeamus, s. 61–75.
- Beranská, V. 2013. Krajanská lidová léčba a ritualizované praktiky u Čechů z Ukrajiny a Kazachstánu přesídlených do České republiky. *Národopisná revue* 23, 4: 264–271.
- Beranská, V. 2014. „Šamanská jurta“: O pojetí zdraví a nemoci u jejich návštěvníků. *Culturologia* 3, 1: 4–13.
- Beranská, V. 2017. *Lidové léčení v pamětech i žité přítomnosti přesídlených krajanů z oblasti bývalého Sovětského svazu*. Disertační práce. Univerzita Karlova: Filozofická fakulta, Ústav etnologie.
- Beranská, V. 2019. Nad návratem krajanů z Ukrajiny. In: Brouček, S. a kol. *Česká republika a diaspora: Co bylo a co bude?* Praha: Etnologický ústav AV ČR a Nová tiskárna Pelhřimov.
- Beranská, V. 2019. Historical Cupping Therapy of the Resettled Czech Community from Ukraine in the Context of Contemporary and Alternative Medicine in the Czech Republic. *Prace Etnograficzne* 47, 3: 109–126.
- Beranská, V. 2019. „Žili jsme tam pospolu – Češi, Poláci, Ukrajinci – a museli jsme si umět pomoci, ve zdraví i nemoci, doba byla zlá...“ Lidové léčení na ukrajinské Volyni za druhé světové války. In: Číhal, P. (ed.). *My a Oni: Domácí a cizí v lidové tradici*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, s. 103–118.
- Beranská, V. 2021. Alkohol jako všelék na Volyni a po Černobyli. Specifikum v užívání alkoholu v kontextu lidového léčení u tehdejších českých komunit na Ukrajině. In: Číhal, P.; Vilímek, V. (eds.). *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, s. 95–101.

- Beranská, V. 2022. Obrazy plné moře. Vernisáž galerie Alexe Gabriela v Jaroměři-Josefově 20. 8. 2022. *Národopisná revue* 32, 4: 349–350.
- Beranská, V.; Uherek, Z. 2016. Obranné strategie obyvatelstva českého a ukrajinského původu na Ukrajině vyvolané následky černobylské nukleární havárie. *Český lid* 103, 1: 103–118.
- Beranská, V.; Uherek, Z. 2020. They Fear Us, We Are Contagious...Homo Chernobylus as a Potentially Disabled Person and His/Her Defense Strategy. *AM. Rivista della Società italiana di antropologia medica* (Journal of the Italian Society for Medical Anthropology) 50: 89–111.
- Bernard, H. R. 2000. *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*. London: Sage Publications Inc.
- Bezděk, C. 2019. *Etikoterapie*. Olomouc: Fontána.
- Bodeker, G.; Kronenberg, F. 2002. A Public Health Agenda for Traditional, Complementary, and Alternative Medicine. *American Journal of Public Health* 92, 10: 1582–1591.
- Bojko, O.; Goněk, V. 1997. *Nejnovější dějiny Ukrajiny*. Brno: Jota.
- Bowie, F. 2008. *Antropologie náboženství. Rituál, mytologie, šamanismus, poutnictví*. Praha: Portál.
- Brouček, S.; Hrníčko, V.; Uherek, Z.; Valášková, N. 1992. *Faktory ovlivňující adaptaci a společenskou integraci přesídlenců z černobylské oblasti v České republice*. Výzkumná zpráva. Praha: Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV.
- Brouček, S.; Uherek, Z.; Valášková, N. 1995. Adaptace přesídlenců v české společnosti. *Český lid* 82: 1–17.
- Brouček, S. 2003. *Etapy českého vystěhovalectví*. Praha: Etnologický ústav AV ČR.
- Browner, C. H.; Ortiz de Montellano, B. R.; Rubel, A. J. 1988. A Methodology for Cross-Cultural Ethnomedical Research. *Current Anthropology* 29, 5: 681–689.
- Bujanovská, B. 2001. Návrat kazašských Čechů domů. In: *Reemigrace krajanů ze zemí bývalého Sovětského svazu. Sborník příspěvků z konference konané ve dnech 21. a 22. září 2001*. Jaroměř: Městské muzeum v Jaroměři.
- Buriánek, J. 1996. Analýza obsahová. In: *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, s. 63–64.
- Bydžovský, J. 2010. *Tabulky pro medicínu prvního kontaktu*. Praha: Triton.
- Conrad, P.; Schneider J. W. 1992 (1980). *Deviance and Medicalization: From Badness to Sickness*. Temple University Press.

- Coss, R. G. 1981. Reflections on the Evil Eye. In: Dundes, A. (ed.) *The Evil Eye: a Casebook*. New York & London: Garland, s. 181–191.
- Cousins, N. 1979. *Anatomy of an Illness as Perceived by the Patient: Reflections on Healing and Regeneration*. New York, London: W. W. Norton and Company.
- Cousins, N. 1983. *The Healing Heart, Antidotes to Panic and Helplessness*. New York, London: W. W. Norton and Company.
- Červinková, H.; Buchowski, M.; Uherek, Z. (eds.) 2015. *Rethinking Ethnography in Central Europe*. New York, NY: Palgrave Macmillan.
- Číhal, P. (ed.). 2015. *Léčení a léčitelství v lidové tradici*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum.
- Číhal, P. (ed.). 2019. *My a Oni: Domáci a cizí v lidové tradici*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum.
- Číhal, P.; Vilímek, V. (eds.). 2021. *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum.
- Čížková, B. 2014. *Demografické změny v euroasijském prostoru v letech 1950–2050 podle populačních odhadů a prognóz OSN*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze: Přírodovědecká fakulta.
- Čižmář, J. 1946. *Lidové lékařství v Československu I. a II. díl*. Brno: V komisi B. Komůrka, Knihkupectví Brno, Melantrich.
- Dahlke, R. 2014. *Nemoc jako řeč duše*. Brno: CPress/Albatros.
- Davies, N. 2003. *Polsko: Dějiny národa ve středu Evropy*. Praha: Prostor.
- Davis-Floyd, R.; St. John, G. 1998. *From Doctor to Healer: The Transformative Journey*. New Brunswick, NJ: University of California Press.
- Dethlefsen, T.; Dahlke, R. 2011. *Nemoc jako cesta*. Praha: Triton.
- De Smet, Peter A. G. M. 2010. *Different Truths; Ethnomedicine in Early Postcards*. Amsterdam: KIT Publishers.
- Dobšovičová Pintířová, D. 2016. *Žitkovské bohyně: lidová magie na Moravských Kopanicích*. Brno: Masarykova univerzita.
- Doronina, J., Romanova, O. 2009. *Šungit, křemen a voda*. Praha: Eugenika.
- Douglas, M. 1966. *Purity and Danger. An Analysis of Concepts of Pollution and Taboo*. London and New York: Routledge.
- Douglasová, M. 2014. *Čistota a nebezpečí: analýza konceptu znečištění a tabu*. Praha: Malvern.
- Dufek, V. 1997. *Návrat volyňských Čechů do vlasti v archívních materiálech. Aktuální publikace k padesátému výročí reemigrace*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.

- Dufek, V. (ed.). 1997. *Kapitoly z dějin volyňských Čechů. Sborník historických souborných, vědeckých a memoárových prací*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Dundes, A. (ed.). 1981. *The Evil Eye: a Casebook*. New York & London: Garland.
- Dvořák, J.; Formánek, J.; Hradilek, A. 2017. *Čechoslováci v Gulagu. Životní osudy krajanů postižených politickými represemi v Sovětském Svazu*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů.
- Dzul, P.; Osadcha-Yanata, N. 1993. Medicinal Plants. In: *Encyclopedia of Ukraine* (kolektiv autorů), vol. 3. University of Toronto Press.
- Eisenberg, D. M.; Davis, R. B.; Ettner, S. L. et al. 1998. Trends in Alternative Medicine Use in the United States, 1990–1997: Results of a Follow-up National Survey. *JAMA* 280: 1569–1575.
- Eliade, M. 1997. *Šamanismus a nejstarší techniky extáze*. Praha: Argo.
- Ember, C. R.; Ember, M. (eds.). 2004. *Encyklopedia of Medical Anthropology. Health and Illness in the World's Cultures. Volume I. Topics/ Volume II. Cultures*. Springer-Verlag US, New York: Kluwer Academic / Plenum Publishers.
- Eriksen, T. H. 2008. *Sociální a kulturní antropologie*. Praha: Portál.
- Evans-Pritchard, E. E. 1937. *Witchcraft, Oracles, and Magic among the Azande*. Oxford: Clarendon Press.
- Fabrega, H. 1997. *Evolution of Sickness and Healing*. Berkeley: University of California Press.
- Flimelová, A.; Štér, R. 2021. *Ve stínu mužů: Ženy v československých vojenských jednotkách na východní frontě v letech 1942–1945*. Praha: Academia.
- Flimelová, A.; Štér, R. 2021. *Marie Ljalková a Vanda Biněvská. Československé legendy s odstřelovačskou puškou*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Fortune, R. F. 1932. *Sorcerers of Dobu: The Social Anthropology of the Dobu Islanders of the Western Pacific*. London: George Routledge et Sons.
- Foster, G. M.; Anderson, B. G. 1978. *Medical Anthropology*. New York: John Wiley & Sons.
- Frank, A. W. 1995 (dotisk 2002). *At the Will of the Body: Reflections on Illness*. Houghton Mifflin Harcourt.
- Frass, M.; Strassl, R. P.; Friehs, H.; Müllner, M.; Kundi, M.; Kaye A. D. 2012. Use and Acceptance of Complementary and Alternative Medicine

- Among the General Population and Medical Personnel: A Systematic Review. *The Ochsner Journal* 12, 1: 45–56.
- Frazer, James, G. 1922. *The Golden Bough*. New York: MacMillan.
- Frazer, James, G. 2007. *Zlatá ratolest*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Gaines, A. D.; Hahn, R. A. (eds.). 1982. Physicians of Western Medicine: Five Cultural Studies. *Culture, Medicine and Psychiatry* 6, 3: 215–384.
- Gauchet, M. 2004. *Odkouzlení světa*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- Geertz, C. 1963. *Agricultural Involution. The Processes of Ecological Change in Indonesia*. Berkeley and Los Angeles, California: University of California Press.
- Geertz, C. 1973. *The Interpretation of Cultures: Selected Essays*. New York: Basic Books.
- Geertz, C. 2000. *Interpretace kultur*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Geest, S. 2007. A Cultural Fascination with Medicine: Medical Anthropology in the Netherlands. In: Saillant, F.; Genest, S. (eds.). *Medical Anthropology. Regional Perspectives and Shared Concerns*. Malden, s. 162–182.
- Geest, S. 2010. Preface. In: De Smet, Peter A. G. M. *Different Truths; Ethnomedicine in Early Postcards*. Amsterdam: KIT Publishers.
- Geest, S.; Reis, R. (eds.). 2002. *Ethnocentrism. Reflections on Medical Anthropology*. Amsterdam: Aksant.
- Gennep, A. von. 1996. *Přechodové rituály*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Goffman, E. 1963. *Stigma. Notes on the Management of Spoiled Identity*. New York: Simon & Shuster.
- Goldstein, M. S. 2004. The Persistence and Resurgence of Medical Pluralism. *Journal of Health Politics Policy and Law* 29, 4/5: 925–945.
- Grabner, E. 1967. Verlorenes Mass und Heilkräftiges Messen: Krankheitserforschung und Heilhandlung in der Volksmedizin. In: Grabner, E. (ed.). *Volksmedizin: Probleme und Vorgeschichte. Wege der Forschung. Bd. 63*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgemeinschaft, 538–553. Cit dle Hand, W. D. 1980.
- Grzywacz, Z. 2010. Traditional Kazakh Medicine in Change. In: Janowski, H. (ed.) *Turkic Studies 2*. Poznań: Section of Turkic, Mongolian and Korean Studies, Adam Mickiewicz University.

- Hajská, M. 2003. Fenomén zoči. In: Jakoubek, M.; Poduška, O. *Romské osady v kulturologické perspektivě*. Brno: Doplněk.
- Hand, W. D. 1980. *Magical Medicine. The Folkloric Component of Medicine in the Folk Belief, Custom, and Ritual of the Peoples of Europe and America*. Berkeley and Los Angeles, California: University of California Press.
- Hanchuk, R. J. 1999. The Word and Wax: A Medical Folk Ritual among Ukrainians in Alberta. *Canadian Series in Ukrainian Ethnology*, v. 2. Edmonton: Huculak Chair of Ukrainian Culture and Ethnography: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press.
- Hela, V. 2017. *Tajemství bohyní na Žitkové*. Praha: Eminent.
- Hendl, J. 2005. *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. Praha: Portál.
- Heroldová, I.; Vančík, F. 1955. Vytváření domova v novoosídlenecko-pohraniční vesnici. *Český lid* 42: 193–200.
- Heroldová, I. 1957. Ethnografické zvláštnosti ve způsobu života a kultuře Volyňských Čechů. *Český lid* 44: 47–51, 107–112, 145–149, 193–198, 241–247.
- Heroldová, I. 1978. Národopisná problematika novoosídleneckého pohraničí. *Český lid* 65: 195–206.
- Hnízdil, J. 2010. *Mým marodům. Jak vyrobit pacienta*. Praha: Lidové noviny.
- Hnízdil, J.; Mandausová, K. 2017. *Příběhy obyčejného uzdravení*. Praha: Lidové noviny.
- Hofman, J.; Klicpera, J.; Pelcová, V. 1995. *Historická mapa českého osídlení na Volyni*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Hofman, J. 2001. Úloha sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel při reemigraci černobylských krajanů. In: *Reemigrace krajanů ze zemí bývalého Sovětského svazu. Sborník příspěvků z konference konané ve dnech 21. a 22. září 2001*. Jaroměř: Městské muzeum v Jaroměři.
- Holý, L. 1991. Kulturní konstrukce reality – čarodějnictví. *Národopisný věstník československý VIII*, 50. Praha: Národopisná společnost ČSAV.
- Honzák, R. 2018. *Psychosomatická prvouka*. Praha: Vyšehrad.
- Hrešanová, E. 2014. *Medikalizace porodů a její vliv na životy žen 50. – 60. let v českém kontextu*. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni: Filozofická fakulta.
- Hyson, J. M. 2005. Leech Therapy: A History. *Journal of the History of Dentistry* 53, 1: 25–27.

- Ilčenko, M. 2016. V zóně se žije výborně. In: *Zkáza Černobylu* (kol. autorů). 2016. Praha: Czech News Center, s. 82–85.
- Iljuk, B. (ed.). 2011. *Identita migrantů z východní Evropy a jejich integrace v českém prostředí*. Hradec Králové: Gaudeamus Univerzity Hradec Králové.
- Iljuk, B. 2019. *Prof. Evžen Rychlík – učenec a vlastenec z Východní Volyně. Vybrané spisy*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Iljuk, B. (ed.) 2021. *Můj návrat do staré vlasti*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Irving, J. 1999. *Modlitba za Owena Meanyho*. Praha: Argo.
- Janeček, O.; Prouza, J. 1994. *Josef Prouza. Život a dílo léčitele*. Praha: Gemma 89.
- Janská, E.; Drbohlav, D. 2001. Reemigrace Volyňských a „Černobylských“ Čechů. In: *Reemigrace krajanů ze zemí bývalého Sovětského svazu. Sborník příspěvků z konference konané ve dnech 21. a 22. září 2001*. Jaroměř: Městské muzeum v Jaroměři.
- Janča, J.; Zentrich, J. A. 1994–1999. *Herbář léčivých rostlin 1. – 7. díl*. Praha: Eminent.
- Jech, K. 2009. *Kolektivizace a vyhánění sedláků z půdy*. Praha: Vyšehrad.
- Jelínek, J. 2003. *Pouštěj chléb svůj po vodě. Mé vzpomínky*. Oráčov: vl. nákl.
- Jerofejev, V. 2003. *Unikátní metody lidových léčitelů*. Bratislava: Eko-konzult.
- Jilík, J. 2013. *Žitkovské čarování. Pravdivý příběh žitkovských bohyní*. Brno: CPress.
- Jonáš, J. 1991. *Křížovka života. Moudrost orientální medicíny a dnešek*. Praha: Dialog.
- Jung, C. G. 1931. Die Lebenswende. In: Jung, C. G. 1967. *Die Dynamik des Unbewussten* (8. Sebraný spis). Zürich: Rascher Verlag, s. 459.
- Jung, C. G. 1995. *Člověk a duše*. Z celého díla 1905–1961 vybrala a vydala Jolande Jacobi. Praha: Academia.
- Kalendarnye Obychai i Obryady Narodov Perednei Asii. Godovoi Tsikl. 1998. Moscow: Nauka. Cit. dle Mustafina 2015.
- Katsaga, A.; Kulzhanov, M.; Karanikolos, M.; Rechel, B. 2012. Kazakhstan: Health System Review. *Health System in Transition* 14, 4: 1–154.
- Keane, A. 1997. Too Hard to Swallow? The Palatability of Healthy Eating Advice. In: Caplan, P. (ed.). *Food, Health and Identity*. London and New York: Routledge: 172–192.

- Kleinman, A. 1978. Concepts and a Model for the Comparison of Medical Systems as Cultural Systems. *Social Science and Medicine* 12, 85–93.
- Kleinman, A. 1980. *Patients and Healers in the Context of Culture. An Exploration of the Borderland between Anthropology, Medicine and Psychiatry*. Berkeley: University of California Press.
- Kleinman, A.; Eisenberg, L.; Good, J. B. 1978. Culture, Illness and Care: Clinical Lessons from Anthropologic and Cross-Cultural Research. *Annals of International Medicine* 88: 251–258.
- Kočí, B. 2007. *O duchovní léčbě*. Brno: Agape.
- Kohlbacher, F. 2006. The Use of Qualitative Content Analysis in Case Study Research. *Qualitative Social Research* 7, 1.
- Komarovová, G. A. 1997. Uralský „Černobyl“: Problémy etnoekologické adaptace. *Český lid* 84, 1: 29–38.
- Kononenko, N. 2011. Ukrainian Folklore in Kazakhstan. *Folklorica* XVI: 163–183.
- Korbelář, J.; Endris, Z. 1981. *Naše rostliny v lékařství*. Praha: Avicenum (7. vydání).
- Kotalová, J. 2008. *Symbolická antropologie*. Přednášky. Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni.
- Kotalová, J. 2009. *Teorie náboženství a ideologie*. Přednášky. Filozofická fakulta Západočeské Univerzity v Plzni.
- Kovalenko, S. 2013. Češi v Kyjevské oblasti. In: Česká národní rada Ukrajiny (kol. autorů). *Dějiny Čechů na Ukrajině*. Kyjev.
- Krippendorff, K. 2003. *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publication.
- Kříž, L.; Koukal, M. 2008. *Povídání v magických energiích: setkání s tajemnem a bylinkářem Láďou*. Praha: Ikar
- Kšicová, D.; Vaculík, J. 2008. *Rodinná kronika volyňských Čechů*. Brno: Masarykova univerzita.
- Kuchař, J. 2021. *Léčitelé, jasnovidci a mágové. Moje svědectví o tom, jak jsem je potkal*. Praha: Eminent.
- Kuchař, J.; Hanka, Z. 1991. *Léčitelé, jak je neznáte*. Praha: Eminent.
- Kukuła, A. J. 2016. Preface. In: Kukuła A. J. (ed.). *Political, Social and Economic Conditions of Development of Contemporary Ukraine and Its Regions*. Lublin: Wydawnictwo KUL, s. 7–10.
- Kurennov, P. M. 2005. *Ruskiĭ narodnyi lechebnik*. Sankt-Peterburg: Nevskiĭ prospekt.

- Kutinová, A. 1991. *Gabra a Málinka 1.–6. díl*. Ostrava: Profil, Sfinga.
- Lekhan, V.; Rudi, V.; Richardson, E. 2010. Ukraine: Health System Review. *Health Systems in Transition* 12, 8: 1–183.
- Lenderová, M.; Hanulík, V.; Tinková, D. (eds.). 2013. *Dějiny těla. Prameny, koncepty, historiografie*. Červený Kostelec: Pavel Mervart.
- Leontiyeva, Y. 2010. Good for One and All! Does the Czech Economy Make Efficient Use of Non-EU Labour Migrants? *Socioweb* 7, 8: 17–21.
- Lévi-Bruhl, L. 1925. *La Mentalité Primitive*. Librairie Félix Alcan.
- Lévi-Bruhl, L. 1999. *Myšlení člověka primitivního*. Praha: Argo.
- Lévi-Strauss, C. 2006. *Strukturální antropologie*. Praha: Argo.
- Lévi-Strauss, C. 2007. *Strukturální antropologie – dvě*. Praha: Argo.
- Lidová kultura: národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska*. A–N. (kol. autorů) 2007. Praha: Etnologický ústav AV ČR a Ústav evropské etnologie FF Masarykovy Univerzity v Brně, Mladá Fronta (heslo *léčení lidí, léčivé rostliny*).
- Lonner, J.; Darashkevich, I. 2006. Herbal Medicine in Belarus. *Herbal-Gram*. 69: 36–38.
- Low, D. J. 2012. *Network of the Human Soul: On Identity, Dignity, Maturity and Life Skills*. Stellenbosch: African Sun Media.
- Lozoviuk, P. 2005. Témata a problémy aneb jak napsat etnologickou studii. In: Lozoviuk, P. 2005. *Evropská etnologie ve střeoevropské perspektivě*. Univerzita Pardubice: Fakulta humanitních studií.
- Lupton, D. 2003. *Medicine as Culture: Illness, Disease, and the Body in Western Societies*. London: Sage Publications.
- Macfadden, B. 1924. *Dokonalá zdravověda pro praktický život*. Praha: vl. nákladem, Nakladatelství Sfinx.
- Malachov, G. P. 2009. *Neobvyklé způsoby uzdravení a léčby*. Praha: Eugenika.
- Malachovský, A. 2016. Viděl jsem to všechno zblízka. In: *Zkáza Černobylu* (kol. autorů). 2016. Praha: Czech News Center, s. 16–23.
- Malinowski, B. 1992. *Magic, Science and Religion and Other Essays*. Prospect Heights, IL: Waveland.
- Malov, S. E. 1947. Shamanski kamen ,yada‘ u Turkov Zapadnogo Kitaya. *Sovetskaya Etnographiya* 1: 150–157. Cit. dle Mustafina, R. M. 2015.
- Martinková, D. (ed.). 2010. *Návraty volyňských Čechů*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.

- Martinková, D. (ed.). 2020. *Čítanka (nejen) pro volyňské Čechy*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Martinková, D. 2021. *Na pozvání cara. Příběh Čechů na ruské, polské, sovětské a ukrajinské Volyni*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Matiegka, J. 1936. Lidové léčení. In: Horák, J.; Chotek, K.; Matiegka, J. *Československá vlastivěda. Řada 2, Národopis*. Praha: Sfinx.
- Matoušová Šmídová, O.; Tollarová, B.; Čada, K. a kol. 2017. *Po stopách moci v nemoci. O morálce, moci a komunikaci v českém zdravotnictví*. Praha: Slon.
- McBride, J. 2017. Spor o malínský masakr. Dědictví mezietnického násilí a druhé světové války ve východní Evropě. *Soudobé dějiny* 24, 4: 477–538.
- Metivier, H. 2002. *Chernobyl: Assessment of Radiological and Health Impact: 2002 Update of Chernobyl 10 Years on*. Paris: OECDNEA.
- Mička, I. 2005. *Dva měsíce u volyňských Čechů*. Rakovník: Rabasova galerie.
- Mikolášek, J. 2019. *Paměti přírodního léčitele*. Praha: Mladá Fronta.
- Morcy, S. 1979. The Missing Link in Medical Anthropology: The Political Economy of Health. *Reviews in Anthropology* 6: 349–363.
- Morgan, L. M. 1987. Dependency Theory in the Political Economy of Health: An Anthropological Critique. *Medical Anthropology Quarterly, New Series* 1, 2: 131–154.
- Mory, R. N.; Mindell, D.; Bloom, D. A. 2000. The Leech and the Physician: Biology, Etymology, and Medical Practice with *Hirudinea medicinalis*. *World Journal of Surgery* 24: 878–883.
- Motyčková, D. 2003. *Lidové léčitelství. Léčitelé. Alternativní medicína. Výběrová bibliografie*. Praha: Etnologický ústav AV ČR.
- Motyčková, D. 2004/2005. Léčitelské rody v Čechách I–VI. *Regenerace: Časopis pro zdravý životní styl*, roč. 12, č. 8–12; roč. 13, č. 1.
- Motyčková, D. 2011. Léčitelství na přelomu 20. a 21. století – léčitelé a jejich vnímání těla. In: Moravčíková, M.; Nádáská, K. (eds.) *Nová religiozita*. Bratislava: Ústav pre vzťahy štátu a cirkví, s. 297–303.
- Motyčková, D. 2014. Postavení léčitelství v České republice. In: Červenková, B. *Současný fenomén léčitelství v České republice*. Bakalářská práce. Olomouc: Filozofická fakulta, s. 10.
- Mucz, M. 2012. *Baba's Kitchen Medicines. Folk Remedies of Ukrainian*

- Settlers in Western Canada*. Edmonton, Alberta: The University of Alberta Press.
- Munshi, Y. a kol. 2008. Leeching in the History – a Review. *Pakistan Journal of Biological Sciences* 11, 13: 1650–1653.
- Muratov, A.; Muratova, D. 2017. *Osudy Čechů v Rusku, 19.–20. století. Cesta z Kyjeva do Vladivostoku*. Praha: Scriptorium.
- Murphy, R. F. 1987. *The Body Silent*. New York: Henry Holt & Company.
- Murphy, R. F. 2001. *Umlčené tělo*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Mustafina, R. M. 2015. Rituals of the Agricultural Cycle of the Kazakhs: Rite of Calling for Rain. *Anthropologist* 22, 3: 553–559.
- Mycio, M. 2005. *Wormwood Forest: A Natural History of Chernobyl*. Washington, D. C.: Joseph Henry Press.
- Naulko, V. I. et al. 1993. *Kul'tura i pobut naselennia Ukrainy* (The Culture and Way of Life of the People of Ukraine). Kyiv: Lybid'. Cit. dle Phillips 2004: 20.
- Němec, M. 2016. Příběh Miroslava Němce (*1932). In: Mlejnek, J. (ed.). *Volyň tam v dáli. Rozhovory a příběhy*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, s. 92–101.
- Němcová Ničová, J. 2016. Příběh Jaromíry Němcové Ničové (*1945). In: Mlejnek, J. (ed.). *Volyň tam v dáli. Rozhovory a příběhy*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, s. 70–79.
- Nesvadbová, L.; Rutsch, J. 1995. Health and Social Problems of a Group Resettled People from Chernobyl Area. In: *Proceedings of International Congress Children of Chernobyl*. Minsk.
- Nesvadbová, L.; Rutsch, J.; Sojka, S. 1996. *Migrace – Adaptace – Integrace. Longitudinální studie zdravotního stavu osob přesídlených z Černobylské oblasti Ukrajiny a Studie zdravotního stavu a sociální problematiky ekonomických migrantů v České republice*. Klinika geografické medicíny Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.
- Nešporová, O. 2005. Proměny religiozity volyňských Čechů. *Lidé města* 17, 3, s. 93–115.
- Nosková, J. 2007. *Reemigrace a usídlování volyňských Čechů v interpretacích aktérů a odborné literatury*. Brno: Ústav evropské etnologie FF MU.
- Obeng, C.S.; Obeng, S. G. (eds.) *Invisible Faces and Hidden Stories. Narratives of Vulnerable Populations and Their Caregivers*. New York: Berghahn Books.
- Obstová, A. 2001. Jazyková adaptabilita černobylských Čechů. In: *Reemigrace krajanů ze zemí bývalého Sovětského svazu. Sborník příspěvků*

- z konference konané ve dnech 21. a 22. září 2001. Jaroměř: Městské muzeum v Jaroměři.
- O'Connor, B. B. 1995. *Healing Traditions: Alternative Medicine and the Health Professions*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Ong, Ch. K.; Bodeker, G. C. 2002. Use of Complementary and Alternative Medicine Services in England. *American Journal of Public Health* 92: 1653–1656.
- Ornst, J. 2009. *Česká kolonie Malá Zubovščina na Ukrajině*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Pasternak, B. L. 2019. *Doktor Živago*. Praha: Odeon.
- Pavlík, J. 1897. *Slovník domácího lékařství a zdravotnictví*. V Praze: I. L. Kober.
- Pawlas, M. 2013. *Mumio, doplněk stravy*. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita.
- Penkala-Gawęcka, D. 2006. *Medycyna komplementarna w Kazachstanie. Siła tradycji i presja globalizacji*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Penkala-Gawęcka, D. 2009. Kazakh Medical Traditions in Present-Day Kazakhstan. Locally Rooted, Regionally and Globally Flavoured. In: Gacek, T.; Pstrusińska, J. (ed.). 2009. *Proceedings of the Ninth Conference of the European Society for Central Asian Studies*. Cambridge Scholars Publishing.
- Penkala-Gawęcka, D. 2011. Some Complementary Medicines in Post-Soviet Kazakhstan as Conveyers of Meaning and Manifestations of Values. *Curare* 34, 1+2: 29–35.
- Penkala-Gawęcka, D. 2013. Mentally Ill or Chosen by Spirits? Shamanic Illness and the Revival of Kazakh Traditional Medicine in Post-Soviet Kazakhstan. *Central Asian Survey* 32, 1: 37–51.
- Petryna, A. 2002. *Life Exposed: Biological Citizens after Chernobyl*. Princeton: Princeton University Press.
- Petryna, A. 2004. The Science and Politics of Chernobyl-Exposed Populations. In: Good, B. J. et al. (ed.). 2011. *A Reader in Medical Anthropology. Theoretical Trajectories, Emergent Realities*. USA: Wiley-Blackwell, s. 199–212 (orig. in *Osiris* 19 (2004): 250–65).
- Pfleiderer, B.; Bibeau, G. (eds.). 1991. *Anthropologies of Medicine. A Colloquium on West European and North American Perspectives*. Friedr. Vieweg & Sohn Verlagsgesellschaft mbH Braunschweig.
- Phillips, Sarah D. 2002. Half-Lives and Healthy Bodies: Discourses on

- 'Contaminated' Food and Healing in Post-Chernobyl Ukraine. *Food & Foodways* 10: 1–27.
- Phillips, Sarah D. 2004. Waxing Like the Moon: Women Folk Healers in Rural Western Ukraine. *Folklorica* IX, 1: 13–45.
- Piotrowski-Manz, H. 2014. *Léčení baňkováním. Diagnostika, aplikace, techniky*. Olomouc: Fontána.
- Pocock, D. F. 1981. The Evil Eye – Envy and Greed among the Patidar of Central Gujerat. In: Dundes, A. (ed.). *The Evil Eye: a Casebook*. New York & London: Garland, s. 201–210.
- Pokrok 1869: 19, 12. No. 234. Cit. dle Valášková, Uherek, Brouček 1997: 14.
- Polák, J. 1943. Mze (stírat mze). *Naše řeč* 27, 3: 71–72.
- Poněšický, J. (ed.). 2021. *Duše a tělo v psychosomatické medicíně*. Praha: Triton.
- Press, I. 1978. Urban Folk Medicine: A Functional Overview. *American Anthropologist* 80, 1: 71–84.
- Privratsky, B. G. 2001. *Muslim Turkistan: Kazakh Religion and Collective Memory*. Richmond: Curzon Press.
- Procházková, P. 2016. Černobyl 30 let poté. *Lidové noviny* 29, 95: 1, 6–7, 13–14.
- Rakušanová, L. 2016. Režim si zahrával se zdravím lidí. In: *Zkáza Černobylu* (kol. autorů). 2016. Praha: Czech News Center, 130 s.
- Rambousková, L. 2016. Příběh Ludmily Rambouskové (*1939). In: Mlejnek, J. (ed.). *Volyň tam v dáli. Rozhovory a příběhy*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, s. 112–119.
- Rechel, B.; Richardson, E.; McKee, M. (eds.). 2014. *Trends in Health Systems in the Former Soviet Countries*. United Kingdom: World Health Organization.
- Richter, K. 2015. *Historické drama volyňských Čechů*. Praha: EPOCH a Památník Lidice.
- Rinkevicius, L. 2000. Public Risk Perceptions in a Double Risk Society: The Case of the Ignalina Nuclear Power Plant Lithuania. *Innovation: The European Journal of Social Science Research* 13: 279–289.
- Rinkevicius, L. 2002. Theory of Risk- and Double-Risk-Society and its Application to the Diagnosis of the Development of Lithuanian Society. *Sociologija. Mintis ir veiksmas* 100: 108–115.
- Ritchie, D. 2003. *Doing Oral History* (2nd edition). New York: Twayne Publishers.

- Rivers, W. H. R. 1924. *Medicine, Magic and Religion*. AMS Press.
- Rivers, W. H. R. 2001. *Medicine, Magic and Religion*. London and New York: Routledge.
- Robertson-Smith, W. 1888–1891. *Lectures on the Religion of the Semites*. Three Series of Burnett Lectures at the University of Aberdeen.
- Rosinský, T. 2008. *Energoinformační systém člověka ve zdraví a v nemoci: choroby z nenávisti (uřknutí, očarování, prokletí)*. Bratislava: CAD Press.
- Rüegg, J. C. 2020. *Možek, duše a tělo. Neurobiologie psychosomatiky a psychoterapie*. Praha: Portál.
- Růžička, R. 2004. *Medicína dávných civilizací*. Praha: Poznání.
- Ryan, W. F. 1999. *The Bathhouse at Midnight: An Historical Survey of Magic and Divination in Russia*. University Park: Pennsylvania State University Press.
- Rystonová, I. 2007. *Průvodce lidovými názvy rostlin i jiných léčivých přírodnin a jejich produktů*. Praha: Academia.
- Řepík, J. 2017. *Josífek z Českého Malína aneb dětství skončilo 13. 7. 1943. Vzpomínky Josefa Řepíka na život v Českém Malíně*. Praha: Československá obec legionářská / Print24.
- Řepík, J., Martinovská, D. 2010. *Český Malín. Lidice volyňských Čechů*. Nymburk: VEGA-L.
- Sabuchová, A. 2021. *Šeptuchy*. Brno: Host.
- Sapura, M. 2016. Říkají si ‚samoseli‘. In: *Zkáza Černobylu* (kol. autorů). 2016. Praha: Czech News Center, s. 92–97.
- Sayenko, Y. 1996. ‚Samoseli‘, or Residents of the Dead Chernobyl Zone. In: Vorona, V.; Golovakha, E.; Sayenko, Y. (eds.). *Social Consequences of the Chernobyl Catastrophe: Results of Sociological Research 1986–1995*. Charkov: Folio.
- Sayenko, Y.; Prylypko, V. 1996. Expert Analyses of the Evacuation Relocation Process. In: Vorona, V.; Golovakha, E.; Sayenko, Y. (eds.). *Social Consequences of the Chernobyl Catastrophe: Results of Sociological Research 1986–1995*. Charkov: Folio.
- Seligman, S. 1910. *Der Böse Blick und Verwandtes. Ein Beitrag zur Geschichte des Aberglaubens aller Zeiten und Völker*. 2 vols. Berlin: Hermann Barsdorf Verlag. Cit. dle Hand, W. D. 1980.
- Semenjuk, I. 2016. Na radiaci jsme citliví. In: *Zkáza Černobylu* (kol. autorů). 2016. Praha: Czech News Center, s. 88–91.

- Shkvyria, M.; Vishnevskiy, D. 2012. Large Carnivores of the Chernobyl Nuclear Power Plant Exclusion Zone. *Vestnik Zoologii* 46, 3: 21–28.
- Schenker, M. B. et al. 2014. *Migration and Health. A Research Methods Handbook*. Oakland, California: University of California Press.
- Scheper-Hughes, N.; Lock, M. 1987. The Mindful Body: A Prolegomenon to Future Work in Medical Anthropology. *Medical Anthropology Quarterly* 1, 1: 6–41.
- Singer, M. 1986. Developing a Critical Perspective in Medical Anthropology. *Medical Anthropology Quarterly* 17, 5: 128–129.
- Slabotínský, R. (ed.). 2012. *Po stopách zdraví a nemoci člověka a zvířat I. K historii a současnosti medicíny, farmacie a veterinárního lékařství*. Brno: Technické muzeum v Brně.
- Slabotínský, R. (ed.). 2017. *Medicína, farmacie a veterinární lékařství. Kapitoly k dějinám a vybraným tématům*. Brno: Technické muzeum v Brně.
- Slepičková, L. 2014. *Diagnóza neplodnost. Sociologický pohled na zkušenost nedobrovolné bezdětnosti*. Praha: Slon.
- Snyder, T. 2013. *Krvavé země. Evropa mezi Hitlerem a Stalinem*. Praha: Prostor.
- Sõukand, R.; Mattalia, G.; Kolosova, V.; Stryamets, N.; Prakofjewa, J.; Belichenko, O.; Kuznetsova, N.; Minuzzi, S.; Keedus, L.; Prüse, B.; Simanova, A.; Ippolitova, A.; Kalle, R. 2020. Inventing a Herbal Tradition: The Complex Roots of the Current Popularity of *Epilobium angustifolium* in Eastern Europe. *Journal of Ethnopharmacology* 247 (2020) 112254.
- State Statistical Committee 2013. *Self-Assessment of Health Status and Availability of Certain Types of Health Care in 2012*. Kiev: State Statistical Committee.
- Stein, H. F. 1974. Envy and the Evil Eye among Slovak Americans: an Essay in the Psychological Ontogeny of Belief and Ritual. *Ethnos* 2,1: 15–46.
- Stiker, H.-J. 1999. *A History of Disability*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Stryamets, N.; Elbakidze, M.; Ceuterick, M.; Angelstam, P.; Axelsson, R. 2015. From Economic Survival to Recreation: Contemporary Uses of Wild Food and Medicine in Rural Sweden, Ukraine and NW Russia. *Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine* 11: 53.
- Szot-Radziszewska E. 2007. Folk Medicine in Ukraine at the End of the

- 19th and the Beginning of the 20th Centuries. *Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki* 16, 1–2 (31–32): 69–107.
- Tarcalová, L. (ed.). 2010. *Tělo jako kulturní fenomén – „Já nejsem dřevo, jsem duch a tělo“*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum.
- Taussig, M. T. 1980. Reification and the Consciousness of the Patient. *Social Science & Medicine. Part B: Medical Anthropology* 14(1): 3–13.
- Thompson, P. 2000. *The Voice of the Past: Oral History* (3rd edition). New York: Oxford University Press.
- Treben, M. 1980/1991. *Zdraví z boží lékárny. Léčivé byliny, rady a zkušenosti*. Rakousko: Steyr, Verlag Wilhelm Ennsthaler / České Budějovice: Nakladatelství DONA.
- Turek, V.; Kovalenko, S. 2018. *České stopy na Ukrajině. Dějiny české vesnice Malá Zubovščina*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Ministerstvo vnitra ČR.
- Tučková, K. 2013. *Žitkovské bohyně*. Brno: Host.
- Turner, V. 1967. *The Forest of Symbols: Aspects of Ndembur ritual*. Ithaca, New York: Cornell University Press.
- Turner, V. 1982. *From Ritual to Theater and Back: the Human Seriousness of Play*. New York: PAJ Publications. Cit. dle Bowie, F. 2008.
- Turner, V. 2004. *Průběh rituálu*. Brno: Computer Press.
- Tylor, E. B. 1871. *Primitive Culture. Volume 1 and 2*. London: John Murray.
- Tylor, E. B. 1890. Notes on the Survival of Ancient Amulets Against the Evil Eye. *Journal of the Royal Anthropological Institute* 19: 54–56.
- Uherek, Z. 2001. Přesídlenci z oblastí zasažených černobylskou jadernou katastrofou a z Kazachstánu a Ruska do České republiky. In: *Reemigrace krajanů ze zemí bývalého Sovětského svazu. Sborník příspěvků z konference konané ve dnech 21. a 22. září 2001*. Jaroměř: Městské muzeum v Jaroměři.
- Uherek, Z. 2009. Immigrants from Ukraine in the Czech Republic: Foreigners in the Border Zone. In: Kürti, L.; Skalník, P. (ed.). *Postsocialist Europe: Anthropological Perspective from Home*. New York: Berghahn.
- Uherek, Z. 2011. *Češi v Bosně a Hercegovině. Antropologické pohledy na společenský život české menšiny v zahraničí*. Praha: Etnologický ústav AV ČR.
- Uherek, Z. 2016. *Konferenční příspěvek – Reemigrace krajanů z Ukrajiny a Kazachstánu ve světle dat získaných Etnologickým ústavem AV ČR. Celostátní setkání a konference krajanů k 25. výročí návratů*

- černobylských krajanů do staronové vlasti s názvem Tři vlny reemigrace krajanů do vlasti: přínos a perspektivy.
- Uherek, Z. a kol. 2016. *Migrace: historie a současnost*. Ostrava: PANT.
- Uherek, Z.; Beranská, V. 2015. Pavlivka Iodine Spring Water: Transnational Entrepreneurship in Post-Transition Contexts. In: Červinková, H.; Buchowski, M.; Uherek, Z. (eds.). *Rethinking Ethnography in Central Europe*. New York: Palgrave Macmillan, s. 75–88.
- Uherek, Z.; Beranská, V.; Brouček, S.; Iljuk, B.; Nesvadbová, L.; Šandera, J. 2011. *Přesídlení osob českého původu a jejich rodinných příslušníků z Ukrajiny, Běloruska a Kazachstánu do České republiky: identita, sociabilita a zdravotní stav*. Závěrečná zpráva grantového projektu.
- Uherek, Z.; Valášková, N. 2006. Řízené migrace po roce 1989. In: Uherek, Z. (ed.). *Kultura – Společnost – Tradice II. Soubor statí z etnologie, folkloristiky a sociokulturní antropologie*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 169–201.
- Uherek, Z.; Valášková, N.; Bažant, A.; Vávra, J.; Klípa, O. 2000. Češi na jižní Ukrajině. *Český lid* 87, 4: 307–350.
- Uherek, Z.; Valášková, N.; Brouček, S. 1997. Češi z Běloruska. *Český lid* 84: 177–190.
- Uherek, Z.; Valášková, N.; Kužel, S. 1999. Potomci českých emigrantů v Kazachstánu. *Český lid* 86: 235–270.
- Uherek, Z.; Valášková, N.; Kužel, S.; Dymeš, P. 2003. *Češi z Kazachstánu a jejich přesídlení do České republiky*. Praha: Etnologický ústav AV ČR.
- Vaculík, J. 1984. *Reemigrace a usídlování volyňských Čechů v letech 1945–1948*. Brno: Univerzita J. E. Purkyně.
- Vaculík, J. 1987. Počátky českého vystěhovalectví na Volyň. *Český lid* 74, 4: 220–223.
- Vaculík, J. 2002. *Češi v cizině – emigrace a návrat do vlasti*. Brno: Masarykova univerzita.
- Vaculík, J. 2013. Češi na Volyni. In: Česká národní rada Ukrajiny (kol. autorů). *Dějiny Čechů na Ukrajině*. Kyjev.
- Valášková, N. 1998. Česká minorita v Kazachstánu a její přesídlování do České republiky. *Český lid* 85: 165–170.
- Valášková, N.; Uherek, Z. 2006. Novoosídlené pohraničí. In: Uherek, Z. (ed.). *Kultura, společnost, tradice II. Soubor statí z etnologie, folkloristiky a sociokulturní antropologie*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, s. 53–108.

- Valášková, N.; Uherek, Z.; Brouček, S. 1997. *Aliens or One's Own People. Czech Immigrants from the Ukraine in the Czech Republic*. Praha: Institute of Ethnology AS CR.
- Vaněk, M.; Mücke, P. 2011. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: FHS UK – ÚSD AV ČR.
- Veselý, J. 1948. Z lidového lékařství na západním moravském Horácku. *Český lid* 35, 9/10: 223–226.
- Vobliková, I. 2005. *Šungit – legendy, fakta, informace*. Praha: Lott.
- Vogeltanz, V. 1997–2018. *Co s doktorem. Cesta etikoterapie. I.–III*. Olomouc: Fontána.
- Vovk, K. 1995. *Studii z ukrains'koi etnohrafii ta antropolohii* (Studies in Ukrainian Ethnography and Anthropology). Kyiv: Mystetstvo. Cit. dle Phillips, S. D. 2004: 20.
- Voropai, O. 1993. *Zvychai nashoho narodu: etnohrafichniy narys* (Customs of Our People: An Ethnographic Survey). Kyiv: Oberih. Cit. dle Phillips, S. D. 2004: 20.
- Wan, T. T. H.; Chukmaitov, A. 2007. Social Capital and Use of Folk and Herbal Medicine by Older Women in Almaty, Kazakhstan. *Int. J. Public Policy* 2, 3/4: 217–234.
- Weber, M. 1998. *Sociologie náboženství*. Praha: Vyšehrad.
- Windmann, W. 2006. *Mumio. Tradiční přírodní léčivo*. Olomouc: Fontána.
- Yarlykapov, A. A. 1998. *Obryad vyzyvania dozhdya u nogaitsev. Islam i Narodnaya Kultura*. Moscow: Nauka, 171–179.
- Young, A. 1982. The Anthropologies of Illness and Sickness. *Annual Reviews in Anthropology* 11: 257–285.
- Zabylin, M. 1880. *Ruskii narod. Ego obychai, obriady, predaniia, sueverii i poèziia*. Moscow. Cit dle Ryan, W. F. 1999.
- Zentrich, J. A. 2009. *Gemmoterapie. Přírodní léčba pupeny*. Praha: Eminent.
- Zentrich, J. A.; Jonáš, J. 1990. *Věčně zelené naděje*. Litvínov: Nakladatelství Dialog.
- Zevin, I. V.; Altman, N.; Zevin, L. V. 2004. *Ruský herbář. Tradiční ruské léčebné prostředky*. Olomouc: Fontána.
- Zíbrt, Č. 1924. *Staročeská tělověda a zdravotověda*. Praha: Sfinx.
- Zítek, A. 2018. Judexova odbojová protikomunistická organizace. Případ vystoupení volyňských Čechů proti komunistickému režimu. In: Rokoský, J.; Veselý, M. (eds.). *Za svojí ideou, za svým cílem (1939–1989)*. Brno.

- Zítek, A. 2020. Volhynian Czechs Against Communism. Example of Anti-Communist Resistance in Czechoslovakia. In: Gehler, M.; Schriffl, D. (eds.) *Violet Resistance from the Baltic States to the Central and South Eastern Europe 1945–1956*. Wien.
- Zkáza Černobylu (kol. autorů). 2016. Praha: Czech News Center, 130 s.
- Zorya, K. 2014. Magic in the Post-Soviet Space: Definitions, Sources, Verbal Markers. *State, Religion and Church* 1, 2: 29–59.
- Žáková, M.; Kytľ, V. 1997/2000. *Obrázky z Kupičova*. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.
- Žáková, M.; Kytľ, V.; Zápotocký, V. 1997. *Kupičov – Jak nám o něm vyprávěli; fakta a jména*. Praha: vl. nákl.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- Alternativní medicína – šarlatánství, nebo otázka rozumu? VZP.cz [online]. © Všeobecná zdravotní pojišťovna [cit. 2023-07-25]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/alternativni-medicina-sarlatanstvi-nebo-otazka-rozumu>
- Bednařík, A. 2016. *Hirudo medicinalis* – pijavka lékařská. In: *Natura bohémica* [online]. 2026-09-04 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <http://www.naturabohemica.cz/hirudo-medicinalis/>
- Biotronika. Rozhovor s Tomášem Pfeifferem. Duchovní univerzita bytí – Společenství Josefa Zezulky [online]. © Tomáš Pfeiffer [cit. 2022-11-14]. Dostupné z: <https://www.dub.cz/cs/biotronika-rozhovor-s-tomasem-pfeifferem>
- Complementary and Alternative Medicine. Britannica.com [online]. ©2023 Encyclopædia Britannica, Inc. [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/science/complementary-and-alternative-medicine>
- Černý, S. Stalo se před 30 lety. Významné datum v životě černobylských krajanů. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2020, 3 [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: https://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2020_03.pdf
- ČsOL. Zemřel Josef Řepík, dítě z Českého Malína [online]. © 2023 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.csol.cz/z-cinnosti-csol/archiv/2019/zemrel-josef-repik-dite-z-ceskeho-malina/>
- De Waal, T. 2016. Fighting a Culture of Corruption in Ukraine. In:

- Carnegie Europe [online]. 2016-04-18 [cit. 2022-12-19].
Dostupné z: <https://carnegieeurope.eu/2016/04/18/fighting-culture-of-corruption-in-ukraine-pub-63364>
- Diyarbekirli, N. Tomb Structure and Burial Customs among the Turkish Peoples on the Silk Road. UNESCO.org [online]. [cit. 2016-10-29].
Dostupné z: <https://es.unesco.org/silkroad/node/8822>
- Do Česka se vrátí další krajané z Kazachstánu. Krajane.net [online].
©2004–2023 Radio Prague [cit. 2023-07-21]. Dostupné z: <https://archiv.krajane.net/articleDetail.view?id=881>
- Drahoš, D. Lékař Josef Jonáš: Alternativní medicína je nebezpečná jen v nesprávných rukách. In: Deník.cz [online]. 2019-09-04 [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/zdravi/propagator-alternativni-mediciny-josef-jonas-vse-je-o-lidech-20200904.html>
- Grzegorz, K. Ministerstvo chystá přesídlení skupiny volyňských Čechů z Ukrajiny. In: Denik.cz [online]. 2014-12-01 [cit. 2015-07-05].
Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/ministerstvo-chysta-repatriaci-skupiny-volynskych-cechu-z-ukrajiny-20141201.html
- Havelka, E. M. Co je mumio a jeho účinky. In: Tibmed.cz [online]. 2018-05-03 [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.tibmed.cz/tipy-navody-a-terapie/co-je-mumio-a-jeho-ucinky-2/>
- Hardon, A. The Ethnography of Everyday Life Honouring the Work of Sjaak van der Geest. Medicine Anthropology Theory [online]. 2015, 2, no. 2 [cit. 2023-07-25]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/318610395_%27The_ethnography_of_everyday_life%27_Honouring_the_work_of_Sjaak_van_der_Geest#fullTextFileContent
- Heřt, J. Alternativní medicína a léčitelství. Kritický pohled – kniha. In: Sisýfos [online]. 2010-06-02 [cit. 2022-11-21]. Dostupné z: <https://www.sisyfos.cz/clanek/442-jiri-hert-alternativni-medicina-a-lecitelstvi-kriticky-pohled-kniha>
- Hirudoterapie Karel Kučera. Hirudoterapie. Lecbapijavicemi.cz [online]. © 2021 Hirudoterapie Karel Kučera [cit. 2023-09-04]. Dostupné z: <https://www.lecbapijavicemi.cz/hirudoterapie/>
- Hirudoterapie – pijavice v lékařství – jak léčba pijavicemi funguje? Rehabilitace.info [online]. Rehabilitace.info © 2023 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://www.rehabilitace.info/zdravotni/hirudoterapie-pijavice-v-lekarstvi-jak-lecba-pijavicemi-funguje/>

- Hofman, J. Češi na Volyni. Základní informace. Volynaci.cz [online]. © 2018 Miroslav Hofman [cit. 2022-03-01]. Dostupné z: <https://www.volynaci.cz/file/8267/cesi-na-volyni.pdf>
- Hora, J. 2018. Vysávají vaši krev a přitom pomáhají. Pijavice léčí už staletí. In: iDNES.cz 5lus2 [online]. 2018-07-25 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/onadnes/zdravi/lecba-pomoci-pijavic-a-hirudoterapie.A180724_105705_zdravi_pet
- Index zdraví. Nerovnosti ve zdraví v České republice: význam a vztah determinant zdravotního stavu obyvatelstva v územních disparitách. Health-insights.eu [online]. © 2020 [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: <https://health-insights.eu/>
- Invasion of Ukraine. In: Dailymail.co.uk [online]. 2022-02-24 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10549113/Kiev-fall-weekend-troops-encircle-capital-taking-Chernobyl-despite-EU-sanctions.html>
- IODIUM CZ, s.r.o. Rejstřík firem. Rejstrik-firem.kurzy.cz [online]. © 2000–2023 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/26692929/iodium-cz-sro/>
- Jirková, J. Babičko vyprávěj aneb Tajemství mého rodu. K výročí tragédie v Českém Malíně. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2020 [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: https://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2020_04.pdf
- Johnson, G.; Ludwig, G. The Nuclear Tourist. An Unforeseen Legacy of the Chernobyl Meltdown. In: National geographic [online]. 2014 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://www.nationalgeographic.com/magazine/article/chernobyl-nuclear-tourism>
- Josef Řepík. Paměť národa [online]. © 2008-2023 Paměť národa [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/repik-josef-1934>
- Kindl, J. O nemocech, stonání a léčení na Volyni. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2010, 3 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2010_03.pdf
- Klymasz, A. K. Ukrainian Folk Medicine in Canada. Material Culture Review/Revue de la culture matérielle, vol. 29 [Research Notes]. 1989 [cit. 2016-07-23]. Dostupné z: <https://journals.lib.unb.ca/index.php/MCR/article/view/17400/22612>
- Kolářová, K. Pijete denně minerálku? Koledujete si o problémy.

- Vitalia.cz [online]. © 1997–2023 Internet Info, s.r.o. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/pijete-denno-mineralku-koledujete-si-o-problemy/>
- Kuchyňová, Z. Po havárii v Černobylu přesídlilo do Česka 1860 volynských Čechů. In: Český rozhlas [online]. 2011-04-26 [cit. 2022-08-08]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/cz/rubrika/udalosti/po-havarii-v-chernobylu-presidlilo-do-ceska-1860-volynskych-cechu>
- Kulháněk, J. Manipulace strachem. In: Psychologie.cz [online]. 2016-04-13 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/manipulace-strachem/>
- Kulich, V. Vzpomínám na Volyn. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2016, 9 [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2016_09.pdf
- Ladwigová, K. Trapistky v Čechách: Ticho je dýcháním duše. Katolický týdeník [online]. 2012, 32 [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <https://www.katyd.cz/clanky/trapistky-v-cechach-ticho-je-dychanim-duse.html>
- Lékárenský bílý petrolej. Lekarenskypetrolej.cz [online]. © 2023 Lékárenský petrolej [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://www.lekarenskypetrolej.cz/>
- Mb. Vzpomínky na Černobyl: Kyjevané objevili „zázračný“ lék proti radiaci. In: Zprávy 24 hodin [online]. 2016-04-24 [cit. 2016-08-02]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/385911/vzpominky-na-chernobyl-kyjevane-objevili-zazracny-lek-proti-radiaci.html>
- Medicinman: historie baňkování. Medicinman.info [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.medicinman.info/bankovani/>
- Minaříková, K. Zájem o alternativní medicínu roste. Lidé za ní chodí k léčitelům i lékařům. In: Deník.cz [online]. 2021-08-16 [cit. 2023-07-25]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/zdravi/alternativni-medicina-covid-cesko-20210812.html>
- Mumio, shilajit černé zlato. Biorenesance.cz [online]. ©2023 [cit. 2023-07-21]. Dostupné z: <https://www.biorenesance.cz/biorenesance/0/0/2/219>
- National Center for Farmworker Health. Folk Medicine and Traditional Healing. NCFH.org [online]. 2011 [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: http://www.ncfh.org/uploads/3/8/6/8/38685499/fs-folk_medicine.pdf

- Názory občanů na zdravotní péči v ČR – červen 2021. Centrum pro výzkum veřejného mínění [online]. © 2022 CVVM [cit. 2023-07-25]. Dostupné z: <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/ostatni/zdravi-volny-cas/5413-nazory-obcanu-na-zdravotni-peci-v-cr-cerven-2021>
- Netherlands Enterprise Agency. Health Care in Ukraine. Ministry of Foreign Affairs. Rvo.nl [online]. 2018 [cit. 2020-08-27]. Dostupné z: <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2019/03/Health-Care-in-Ukraine.pdf>
- Nováková, roz. Šircová, S. Moje návštěva Mošténice v červenci 2009. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2010, 5 [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2010_05.pdf
- Nováková, roz. Šircová, S. Moje cesta do Čech v roce 1947. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2015, 8 [cit. 2022-12-02]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2015_08.pdf
- Nováková, roz. Šircová, S. Povídka Vasil z Podkarpatské Ukrajiny. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2016, 9 [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2016_09.pdf
- OECD/European Observatory on Health Systems and Policies. Czechia: Country Health Profile 2021. State of Health in the EU, OECD Publishing, Paris/European Observatory on Health Systems and Policies, Brussels [online]. © 2021 [cit. 2023-07-27]. Dostupné z: https://health.ec.europa.eu/system/files/2021-12/2021_chp_cs_english.pdf
- Oriental Express Caucasus & Asia. Kazakh Family Traditions. Kazakh Culture and National Traditions. Orexca.com [online]. OrexCA.com © 2003-2023 [cit. 2023-09-07]. Dostupné z: http://www.kazakhstan.orexca.com/kazakhstan_culture2.shtml
- Pastorová, A. Návrat volyňských Čechů a Podbořansko – 1. a 2. část. K 75. výročí reemigrace. In: Zpravodaj Čechů z Volyně a jejich přátel [online]. 2022, 5 a 6 [cit. 2022-01-13]. Dostupné z: <https://www.scvp.eu/zpravodaj/52022.web.pdf> a <https://www.scvp.eu/zpravodaj/62022.web.pdf>

- Pavlivka Brewery LLC. Ukraine Today. Catalogue of Leading Enterprises of Ukraine [online]. © 2005–2021 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <http://www.rada.com.ua/eng/catalog/13987/>
- PhDr. Miloslava Žáková. Paměť národa [online]. © 2008-2023 Paměť národa [2022-12-15]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/zakova-miloslava-1933>
- Phillips, Sarah D. 2013. Fukushima is not Chernobyl? Don't be so sure. In: Somatosphere [online]. 2013-03-11 [cit. 2016-05-30]. Dostupné z: <http://somatosphere.net/2013/fukushima-is-not-chernobyl-dont-be-so-sure.html/>
- Pijavice lékařská. Historie, vývoj a současnost. pijavice-lekarska.cz [online]. © 2012 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://www.pijavice-lekarska.cz/o-pijavickach/>
- Přehled literatury s volyňskou tematikou (druhé doplněné vydání). SČVP.eu [online]. © 2023 SČVP [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: <https://www.scvp.eu/downloads/literatura.pdf>
- Přírodní léčitelství a alternativní medicína jako forma podnikání. Návodů a rady pro podnikatele na jednom místě. Businessinfo.cz. [online]. © 1997–2023 CzechTrade [cit. 2022-11-22]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/faq-prirodni-alternativni-lecitelstvi/>
- Romashko E. Religion and Radiation Culture: Spirituality in a Post-Chernobyl World. In: ResearchGate [online]. 2016-06-01 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/303898643_Religion_and_%27Radiation_Culture%27_Spirituality_in_Post-Chernobyl_World#fullTextFileContent
- Rozhovor s Ladislavem Křížem bylinkářem nejen o medicíně. In: Youtube [online]. 2021-11-21 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=E9Gp6TTHW84>. Kanál uživatele ALLATRA TV Česko-Slovensko.
- Sanátor – svaz biotroniků Josefa Zezulky. Sanator.cz [online]. © Tomáš Pfeiffer [cit. 2022-11-14]. Dostupné z: <https://www.sanator.cz/cs/>
- Saxlová, J.; Toman, P. K právní úpravě léčitelství v České republice a Spolkové republice Německo. In: Epravo.cz [online]. 2016-01-14 [cit. 2022-11-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-pravni-uprave-lecitelstvi-v-ceske-republice-a-spolkove-republice-nemecko-100164.html?mail>

- SČVP: Základní informace o Češích na Volyni. SČVP.eu [online]. ©2023 [cit. 2022-11-21]. Dostupné z: https://www.scvp.eu/downloads/Zakladni_informace_o_Cesich_na_Volyni.pdf
- SČVP: Zpravodaj [online]. 2010, 5 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2010_05.pdf
- SČVP: Zpravodaj [online]. 2016, 2 [cit. 2023-07-18]. Dostupné z: https://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2016_02.pdf
- SČVP: Zpravodaj [online]. 2016, 9 [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2016_09.pdf
- SČVP: Zpravodaj [online]. 2017, 5 [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: http://www.scvp.eu/zpravodaj/zpravodaj_2017_05.pdf
- Silná, B. Překvapivé využití petroleje k léčení. In: Instory.cz [online]. 2018-06-01 [cit. 2023-07-20]. Dostupné z: <https://styl.instory.cz/2127-prekvapive-vyuziti-petroleje-k-leceni.html>
- Speciální léčebné alternativní terapie. Milanmoziesik.com [online]. © 2017 milanmoziesik.com [cit. 2023-07-19]. Dostupné z: <http://milanmoziesik.com/specialni-lecba.html>
- Společnost psychosomatické medicíny. Síť pracovišť. psychosomatika-cls.cz [online]. Copyright © 2019 [cit. 2023-07-23]. Dostupné z: <https://www.psychosomatika-cls.cz/pro-verejnost/sit-pracovist/>
- Srb, M. Konvenční medicína dělá chyby. Lidé necítí empatii. Vysvětluje vědec Edzard Ernst popularitu aletrnativních metod. In: Český rozhlas Plus [online]. 2021-02-04 [cit. 2023-07-25]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/konvencni-medicina-dela-chyby-lide-neciti-empatii-vysvetluje-vedec-edzard-ernst-8418674>
- Šindlerová, D. Čechům hrozí nedostatek jódu. Může vést k nemocem štítné žlázy. In: Čt 24. Česká televize [online]. 2021-03-06 [cit. 2022-12-01]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3275040-cechum-hrozi-nedostatek-jodu-dulezity-prvek-muze-za-nemoci-stitne-zlazy>
- Škapová, M. 2022. Magií proti válce. Ukrajinské čarodějnice plánují rituál na svržení Putina. In: Deník.cz [online]. 2022-03-29 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/staty-mimo-eu/magii-proti-valce-ukrajinske-carodejnice-planuji-ritual-na-svrzeni-putina.html>
- Téměř polovina Čechů trpí nedostatkem jódu. Jaké jsou příznaky? In: Eurozprávy.cz [online]. 2017-10-06 [cit. 2022-12-01]. Dostupné z:

- <https://eurozpravy.cz/magazin/203344-temer-polovina-cechu-trpi-nedostatkem-jodu-jake-jsou-priznaky>
- Tůmová, A. Čechům chybí jód, přitom si stačí koupit minerálku. In: Kondice.cz [online]. 2023-05-09 [cit. 2023-21-07]. Dostupné z: <https://www.kondice.cz/zdravi-a-vyziva/nedostatek-jodu-mineralka.html>
- Ukrajina oslavovala Banderu pochodněmi a karnevalem. In: Novinky.cz [online]. 2019-01-03 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-oslavovala-banderu-pochodnemi-a-karnevalem-40266482>
- V Česku působí beztrestně stovky léčitelů, kteří slibují zázračné uzdravení. In: Český rozhlas Radiožurnál [online]. 2014-05-29 [cit. 2022-11-14]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/v-cesku-pusobi-beztrestne-stovky-lecitelu-kteri-slibuji-zazracne-uzdraveni-6296001>
- Vaculík, J. Dějiny volyňských Čechů I. Léta 1868–1914. Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Reedice pro elektronické vydání [online]. SČVP, © doc. PhDr. Jaroslav Vaculík, CSc., 1997 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: https://www.scvp.eu/downloads/Dejiny_volynskych_cechu_1.pdf
- Vaculík, J. Dějiny volyňských Čechů II. (1914–1945). Praha: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Reedice pro elektronické vydání [online]. SČVP, © doc. PhDr. Jaroslav Vaculík, CSc., 1998 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: <https://www.volynaci.cz/file/136/Dejiny-Vaculik.pdf>
- Vaculík, J. Dějiny volyňských Čechů III. (1945–1948). Brno: Masarykova univerzita. Reedice pro elektronické vydání [online], © Jaroslav Vaculík, Masarykova univerzita, Brno, 2000 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: https://www.scvp.eu/downloads/Dejiny_volynskych_cechu_3.pdf
- Válečný zločinec, nebo národní hrdina? Ukrajinský parlament chce vrátit Banderovi čestný titul. In: iRozhlas.cz [online]. 2018-12-6 [cit. 2022-12-01]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-stepan-bandera-upa-titul-hrdina-ukrajiny_1812060755_ako
- Velký lékařský slovník: Headovy zóny. Lekarske.slovníky.cz [online]. © Maxdorf 1998-2023 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: <https://lekarske.slovníky.cz/pojem/headovy-zony>

- Volf, A. Říkají nám Volyňáci, jsme ale Češi od Černobylu. In: Jičínský deník [online]. 2011-07-06 [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: https://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jcbutoves-volynsti-cesi-imi-grace20110706.html
- Volyňští Češi by se chtěli vrátit do vlasti, na Ukrajině mají strach. In: Novinky/ČTK. [online]. 2014-03-18 [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/330671-volynsti-cesi-by-se-chteli-vratit-do-vlasti-na-ukrajine-maji-strach.html>
- WHO Definition of Health. World Health Organization. Who.int [online]. © 2023 WHO [cit. 2022-12-14]. Dostupné z: <https://www.who.int/about/governance/constitution>
- WHO Programme on Traditional Medicine. National policy on traditional medicine and regulation of herbal medicines: report of a WHO global survey. World Health Organization [online]. © 2021 WHO [cit. 2023-07-21]. Dostupné z: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/43229>
- WHO Traditional Medicines: Definitions. General Guidelines for Methodologies on Research and Evaluation of Traditional Medicine. World Health Organization [online]. © 2023 WHO [cit. 2023-07-21]. Dostupné z: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241506090>
- WHO Traditional Medicine Strategy 2014–2023. World Health Organization [online]. © 2023 WHO [cit. 2023-07-21]. Dostupné z: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241506096>
- World's Largest Database of Information Science & Technology. Infoscipedia. Igi-global.com [online]. Copyright © 1988-2023, IGI Global [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.igi-global.com/dictionary/risk-society/50084>
- Zdravotnictví České republiky ve srovnání se státy OECD. Národní zdravotnický informační portál [online]. Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR © 2023 [cit. 2023-07-25]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz>.
- Žižlavský, R. Strach a životní cykly. In: Psychologie.cz [online]. 2012-01-18 [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/strach-zivotni-cykly/>

PRAMENY

- Etnologický ústav AV ČR, SVI – archiv, ODF Iva Heroldová, volyňští Češi (manipulace).
- Národní archiv, archivní fond Svaz Čechů z Volyně, Žatec (1870) 1946–1958. NAD 1159.
- Národní archiv, archivní fond Svaz protifašistických bojovníků – ústřední výbor, Praha (1945) 1951–1969. NAD 1063.
- Národní archiv, archivní fond Girsy Václav, MUDr. (1844) 1875–1954. NAD 1994.
- Varšava – Archiwum Akt Nowych, Archiwum Akt Dawnych, Archiwum Wschodnie/Fundacja Ośrodka Karta.